אור לשמים — נצבים

אתם נצבים היום וכו' (כט, ט). נ"ל דאיתא בזוה"ק דהאדם יוכל להשיג גדולה וממשלה ע"י עובדין טבין שעושה להשי"ת, ומה שמשיג ע"י התורה הוא גדולה יותר מכולם, וז"פ המשנה (פאה פ"א מ"א) ותלמוד תורה כנגד כולם, וזהו ג"כ פ"ה (בראשית י, י) ותהי ראשית ממלכתו בבל - ראשית של המלוכה בבל, ע"י תלמוד בבלי. וארך - ועוד זוכה שמשיג חיים ארוכים. עוד וארך, לשון ארוכה, שזוכה להמשיך רפואה בעולם. ועוד יכול להמשיך רחמים בעולם מיום שכולו ארוך, ובזה נרמז ג"כ ראש השנה שנקרא ב' ראשית, והם יומא אריכתא וזוכה להמשיך אור עליון מאא"נ.ואכד, כאשר פירשנו כבר על פסוק (בראשית כד, מה) וכדה על שכמה, בצירוף הפסוק (ישעיה מ, יב) וכל בשליש עפר הארץ, יע"ש. עוד ואכד, זוכה ליחוד ק"ש שהם כ"ה אתוון.וצריך האדם לראות שגדולתו ושמחתו יהי' בזה שיתרומם מלכותו ית"ש, וז"פ אתם נצבים היום כולכם, נצבים לשון נציב מלך (ע' מל"א כב, מח), דהיינו שאתם בני מלאכים, ותזכו להמשיך מעילא לתתא מלכותו ית"ש על כל העולם ותהיו נקראים בני מלאכים. היום, נקרא ראש השנה, כי בראש השנה ניכר מלכותו ית"ש עלינו.ראשיכם, הם ראשי הדור. שבטיכם, הם המשגיחים על הדור, לשון שיבוטא רומז על עינא פקיחא, על כולם יופיע מלכותו ית"ש. זקניכם, תזכו להמשיך רחמים גדולים מי"ג מדות [ש]נק' דיקנא קדישא שנק' ימי קדם (זח"ג קלד:). ושוטריכם, שיהיה לכם כח להכניע שונאים ויהיה אימתכם עליהם אשר אינם רוצים ברצונו ית"ש. כל איש ישראל, כל נקרא יעקב כמ"ש (בראשית לג, יא) יש לי כל, גם כל לשון כלילא, דהיינו להמליך שמו ית"ש עלינו בבחינת יעקב שהוא רחמים (זח"א פז:) וצורתו חקוקה בכסא הכבוד (חולין צא:, בר"ר פב ב, אותיות דר"ע אות ס), וזה שאנו אומרים אל מלך יושב על כסא רחמים.טפכם, עוד תזכו לגדל בניכם ובנותיכם. עוד טפכם, שמעתי מכאדמו"ר מוהרי"י מלובלין זצלה"ה שתזכו לנבואה לשון תיטוף מלתי (איוב כט כב, ע' רש"י). עוד טפכם, לשון טיפים, דאיתא בסה"ק (זח"א קכה.) שבכל יום הולכין טיפין קדישין מגן עדן עליון, תזכו לזו השפע שתלך לכם בלי מסך ומבדיל. עוד פירוש טפכם, על פי מה שפירש כאדמו"ר מוהרי"י זצלה"ה אם יהיה נדחך בקצה השמים (דברים ל, ד), דהיינו שאפילו חטא האדם ופגם בברית שנקרא קצה השמים, משם יקבצך ה' אלהיך, עכ"ד. וז"פ טפכם, לשון טיפים ההולכים מאדם לבטלה ח"ו, תזכו לתקן הכל ותעשו מזדונות זכיות.נשיכם, אפילו מי שהוא בבחינת נוקבא, אעפי"כ יוכל להשיג כל הנ"ל. וגרך אשר בקרב מחנך, מי שהוא משתתף עצמו בצער השכינה נקרא גר, כי השכינה ג"כ אינה במקומה, והשכינה נק' מחנה, וזהו וגרך אשר בקרב מחנך. מחוטב עציך, מי שעושה לך חטיבה שנותן לך עצה לעבדות השי"ת, עד שואב מימ[י]ך - עד שתזכה לשאוב ולהמשיך מעינות החכמה:

אתם נצבים היום כולכם וכו' (כט, ט). ונקדים לפרש הפסוק (מיכה ז, כ) תתן אמת ליעקב חסד לאברהם, ואיתא בתיקוני זוהר (תיקון ה' יט.) בראשית ב' ראשית, ניקודא בהיכלא. ונוכל לומר שמרומז על ב' ימים דראש השנה שכל אחד נקרא ראשית, וזהו ב' ראשית ניקודא בהיכלא, כי ביום הראשון התיקון הוא בפנימיות העולמות, וזהו רומז על ניקודא, וביום השני ניתקן בו חיצונ[י]ות העולמות, וזה רומז בהיכלא.וכתיב (תהלים פא, ה) כי חק לישראל הוא משפט לאלהי יעקב, מ"מ יעקב דווקא, והתיר[ו]ץ הוא, כי איתא (סנהדרין לו:) אין מושיבין בסנהדרין סריס ומי שאין לו בנים, כי אין להם צער גידול בנים, רק מושיבין בסנהדרין מי שמרגיש בצער גידול בנים, וזה משפט [ל]אלהי יעקב - שיש לו רחמנות מחמת שהיה לו צער גידול בנים (שבת פט:, איכ"ר פתיחה סי' כד, זח"א צז.) ולזה צורתו של יעקב חקוקה בכסא הכבוד (סנהדרין צא:, בר"ר פב ב, אותיות דר"ע אות ס), של יעקב דווקא ג"כ כנ"ל, וזה ג"כ פ"ה שאמרה חנה (שמ"א א, טז) אל תתן את אמתך לפני בת בליעל, היינו האמת הבנין לא תתן לפני הבליעל שהוא אכזרי, רק משפטינו יהי' לפני אלהי יעקב שיש לו רחמנות.וזפ"ה אתם נצבים היום, אתם הוא אותיות אמת, בחינת יעקב כמ"ש (מיכה ז, כ) תתן אמת ליעקב, דהיינו בבחינת יעקב לבוא לראש השנה להמשיך מלכותו עלינו, וזה נצבים רומז למלכות לשון נציב מלך (ע' מל"א כב, מח), היום נקרא ראש השנה:

עוד נ"ל אתם נצבים היום, רומז על מארי דרגלין (ת"ז ת' יח לב: - לג:) הם העומדין בתפילה, וכל העושין מצות ברגלין, וההולכים אצל צדיקים, שיהי' הכל באמת, וזהו אתם אותיות אמת וכנ"ל, וכשנעשה זאת נזכה שיהיה מטי רגלין ברגלין (זח"ב רנד:), ויושפע בחינת יחידה למשיח צדקינו במהרה בימינו, אמן:

עוד נ"ל, דהנה כתיב (ע' שופטים ג, כב) ויבוא הנצב אחרי הלהב, והנה התוה"ק הוא דבר נצחיי, ומה בא ללמדינו בזה. ונ"ל דאיתא בזוהר (ח"ג ערד:) יו"ד רישא דחרבא, תרין פיפיות תרין ההי"ן, וא"ו גופא דחרבא, וכתיב (תהלים קמט, ו)

רוממות אל בגרונם וחרב פיפיות בידם, וקשה, הלא כתיב תולעת יעקב אין כוחו אלא בפה, רק רומז על הוי"ה ב"ה שהוא הכלי זיין שלנו שמשמרת אותנו. והנצב, הוא בית יד דחרבא, רומז על אדנותו ית"ש. וז"פ ויבוא הנצב אחרי הלהב, אבוא הוא לשון ביאה ויחוד, דהיינו שיהיו יחוד הוי"ה אדנ"י, וזה הנצב אחרי הלהב וכנ"ל.וז"פ אתם נצבים היום כולכם לפני ה', דהיינו ע"י בחינת אמת, תתן אמת ליעקב (מיכה ז, כ) יתפעל שיהיו יחוד הוי"ה אדנ"י. וזה נצבים רומז על אדנותו ית"ש, היום לפני ה'.ראשיכם, רומז לאור המקיף, דהיינו שנזכה להשיג הארה מבחינת כתר אור המקיף, כי כשאדם עומד להתפלל אם עמדתו היא באמת ותמים, אזי מעורר דוגמתו למעלה בחי' אדם שעומד ומבקש, וגבוה מעל גבוה שומר עד שמעורר מלכות א"ק. וז"פ שאמר שמואל הנביא (שמ"א א, יד) בואו ונלכה הגלגל ונחדש שם המלוכה, דהיינו ע"י שבכח קדושתו היה מעורר המלוכה דא"ק, וזה הגלגל, (מהגילגולתא) [מהגולגולתא] שהוא החיות של כל העולמות, כי מבשרי אחזה אלהי כי המוח הוא החיות של כל שיעור קומה, ומהגלגולת נמשך טיפין להמוח.עוד ראשיכם רומז לת"ח, וכאשר פירשנו הפסוק (בראשית י, י) ותהי ראשית ממלכתו בבל, דהיינו הראשית כל דבר של האדם שהוא יכול להשיג הוא ע"י תלמוד בבלי, וזה בבל רומז לתלמוד בבלי. וארך, ועוד זוכה שיוכל להמשיך מבחינת אריך אנפין. ועוד וארך, לשון רפואה כמו ארוכה.נחזור לענין הנ"ל, שבטיכם, רומז לעינא פקיחא לשון שיבוטא, הוא דג שרומז לעינא פקיחא. כל איש ישראל, שכל הניצוצות של ישראל יתעלו ולא ידח ממנו נדח, כי העצמיות של ישראל הם בני אל חי רק השיעבוד מלכיות גורם, ובחטא יחמתני אמי (תהלים נא, ז), ועטיו של נחש הטיל זהומא (שבת קמו.), אבל מצד עצמותם הם זרע בירך ה'.וכמו כן נוכל ללמוד זכות על אבינו אדם הראשון יציר כפו של הקדוש ברוך הוא, וכאשר שמעתי אומרים בשם הרב מבארדיטשוב זצלה"ה שפירש הפסוק (במדבר יד, כ) ויאמר ה' סלחתי כדבריך, דהיינו שמשה רבינו ע"ה התחיל להמשיך מחילה סליחה וכפרה עבור ישראל ואמר בתפילתו (ע' פ' טו, דברים ט כח) פן יאמרו מצרים וכו', ואם לא אמר זאת משה רבינו ע"ה אלו דיבורים לא היו להם פתחון לזה, רק מחמת שמשה רבינו ע"ה אמר דבר זה עשה רושם בדיבורו ועי"ז היו המצרים אומרים כן, וז"ש הקב"ה סלחתי כדבריך, כמו מחמת דבריך, שאמרת זאת, היו המצרים אומרים כן, עכ"ד. והנה כשעלה ברצונו לברוא את האדם אמרו לפניו עתיד למחטי קמך (זח"א כה.), ובשביל זה עשו רושם וגרמו שחטא אדם הראשון, וזהו כל איש ישראל - שכולם יתעלו ויתקנו מקטנים ועד גדולים, אמן כן יהי רצון:

למען הקים אותך היום לו לעם וכו' (כט, יב). ונ"ל, כי הבעלי תפלות נק' למען כמ"ש (משלי טו, כג) שמחה לאיש במענה פיו, גם בעלי תוקעים נק' למען כנ"ל. וז"פ למען הקים אותך, בחינות אלו שנק' למען יהיו בשמחה ובהתרוממות עד שיעור קומה העליונה. ותיבת היום רומז לראש השנה וכנ"ל, כי הגם שכל השנה צריך לעבדות של שמחה אבל בראש השנה צריך יותר להיות בשמחה ולהמשיך הבורא ב"ה עלינו.לו לעם, על פי ששמעתי בשם הרב מוה' שמעון שפירש רחם נא ה' אלהינו על ישראל עמך, היינו שנהיה עמך, ולא ישלטו זרים בנו רק אתה לבדך תמשול בנו. וזה ג"כ פירוש לו לעם, דהיינו לו לבד נהיה לעם, והוא יהיה לך לאלהים, בסוד ועבד הלוי, גם הוא רומז לעולם הנסתר ודו"ק:

הנסתרות לה' אלהינו וכו' (כט, כח). נ"ל כי העולם שאנו בו נקרא נסתרות, כי מבשרי אחזה אלהי, כמו שאדם מכוסה בלבושים והפרצוף הוא מגולה, כמו כן יש בעולמות העליונים, אותם שהם קרובים להמאציל הם בלי לבושי, אבל העולמות שהם בבחי' מטה צריכים ללבוש שלא יוכלו לינק מהשפע, ולכן נק' העוה"ז נסתרות. וזפ"ה הנסתרות לה' אלהינו, וזה מתתא לעילא, דהיינו להעלות העולם התחתון ולקשר למעלה. והנגלות לנו, נגלות נקרא עולם העליונים, לנו - היינו מעילא לתתא יבוא רחמים גדולים עלינו. לעשות את כל דברי התורה הזאת, כדי שנוכל לקיים את התורה ולא יהיה לנו שום מסך המבדיל, וטוב עלינו ועל כל עמו ישראל אמן:

ושב ה' אלהיך את שבותך וכו' (ל, ג). נ"ל עפ"י מה ששמעתי מכאדמו"ר מוהרי"י זצללה"ה ששמע מרבו הרב האלהי מהר"א זצללה"ה שבדורינו כולם נקראים ב"ת, והשי"ת ב"ה ברוב רחמיו מקבל אותנו בתשובה, אבל לאדם הוא מר בתחילת התשובה כי מתחלת עם יראה, אבל הקב"ה נותן אח"כ לאדם אהבה ושמחה שיהיה וגילו ברעדה (תהלים ב, יא). וז"פ ושב ה' אלהיך את שבותך, התשובה שלך יהפוך השי"ת שיהיה באהבה ושמחה, וזהו ורחמיך. ושב וקבצך מכל העמים, ועל ידי זה נזכה במהרה לקיבוץ גליות, ודו"ק: